

ISSN: 1300-2341

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü

isg

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
DERGİSİ

SAYI: 20 YIL: 4 TEMMUZ - AĞUSTOS 2004

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

İŐ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

<http://isggm.calisma.gov.tr>

isg@csgb.gov.tr

İÇİNDEKİLER

- 2 18. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HAFTASI**
- 6 SAĞLIK EMNİYET VE ÇEVRE YÖNETİM SİSTEMİ**
- 16 BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN 4857 SAYILI İŞ KANUNUNUN MADDE SIRASINA GÖRE YÖNETMELİKLER LİSTESİ (19/8/2004)**
- 20 RESİM ve KOMPOZİSYON YARIŞMASI**
- 21 İŞ GÜVENLİĞİ VE İNSAN HAYATINDAKİ ÖNEMİ**
- 22 İŞ GÜVENLİĞİ DEMEK, CAN GÜVENLİĞİ DEMEKTİR**
- 23 İYONLAŞTIRICI RADYASYON**

Değerli misafirler, *
İşçi ve işveren kesiminin değerli temsilcileri,
Üniversitelerimizin değerli öğretim üyeleri,
Değerli basın mensupları,

18'nci İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası açılış törenimize hoş geldiniz diyor, hepinizi saygı ile selamlıyorum.

Değerli misafirler,

Türkiye; bugün hem ekonomik, hem de siyasi alanda yaşadığı sıkıntılardan oldukça uzaklaşmış, hak ettiği başarıları yakalayacağı aydınlık ufuklara yönelmiştir.

Milletimiz geleceğe yeniden umutla bakmaya başlamıştır. Türkiye, bozulmuş olan toplumsal, siyasi ve ekonomik dengelerini hızlı bir tamir sürecine girmiştir.

Bu süreç; siyasi ekonomik istikrarın sağlandığı, şeffaflığın olduğu, serbest piyasa ve rekabetin önünde engellerin olmadığı, piyasaların iyi işlediği, enflasyonun fiyat mekanizmasını bozmadığı, bilgi ve teknolojinin egemen olduğu, teşebbüslerin ve yatırımların desteklendiği, iyi alt yapının ve nitelikli iş gücünün sağlandığı bir süreçtir.

Son iki yıldır bu sürecin tesisi ve güçlendirilmesi doğrultusunda büyük çabalar harcadık ve önemli sonuçlar elde ettik.

Nitekim, su süreçte, enflasyon kontrol altına alınarak, 2002 ve 2003 yıllarında sırasıyla % 7.8 ve % 5.9'luk büyümeler gerçekleştirdik. Özel Sektörün önündeki engellerin kaldırılması, yabancı sermaye yatırımlarına kolaylık sağlanması, istihdam üzerindeki vergi yüklerinin azaltılması gibi bir çok uygulamayı başlattık.

İşveren üzerindeki istihdama yönelik yüklerin azaltılması amacıyla, 2004 Ocak ayında net 34 artırılan asgari ücretin sadece yüzde 20'si işverenlerimize yansıtılmıştır. Kayıtlı istihdamı artırmak amacıyla da, 36 ilimizde yapılacak yatırımlara teşvikler getirildi.

Türk çalışma hayatını çağdaş yapıya kavuşturmak ve sosyal güvenlik sistemini güçlendirmek için bakanlığımız; belki de hiç bir dönemde olmadığı kadar ilgili taraflarla diyaloga önem vermiş ve neyi başardıysa, çalışma hayatını oluşturan tüm kesimlerin katkısı ve desteğiyle başarmıştır.

Hükümet olarak Milletin bize emanetini verdiği günden beri; ülkemizdeki sosyal dengelerin yeniden ve daha güçlü bir şekilde oluşturulabilmesi için uzlaşmaya, birlikte düşünmeye ve bilhassa birlikte başarmaya özen gösteriyoruz.

Değerli Konuklar;

Günümüzde teknolojiye baş döndürücü gelişmeler, üretimin ve rekabetin büyük ölçüde artması, çalışanların sağlığına ve iş güvenliğine yönelik tehlikeleri daha da artırmaktadır.

Bu itibarla;

İşyerlerinde işin yürütülmesi sırasında doğan olumsuz şartlardan çalışanları korumak, üretimin devamını sağlamak ve verimliliği artırmak için yapılan çalışmalarını ifade eden “**iş sağlığı ve güvenliği**” kavramı, sanayinin ve teknolojinin gelişmesine paralel olarak önem kazanmıştır.

Ancak, bilimsel ve teknolojik gelişmeler, aynı zamanda bu tehlikelerin önlenmesi konusunda yeni imkanlarda sunmaktadır.

Bu bakımdan, iş kazaları ve meslek hastalıkları olarak ifade ettiğimiz bu tehlikeler, çalışanlar ve işyerleri için bir kader değildir; olmamalıdır...

* 18. İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası Açılış Konuşması

Murat BAŞESGİÖĞLU
 Çalışma ve Sosyal
 Güvenlik Bakanı

İş sağlığı ve güvenliği ekonomik boyutları bir yana sosyal boyutları itibariyle de ülke kalkınması açısından hayati öneme haiz toplumsal bir yaradır. Oysa, sağlıklı ve güvenli bir işyeri ortamı daha verimli çalışmanın ön koşuludur ve özellikle gelişmekte olan ülkelerde toplumsal kalkınmanın belirleyici unsurları arasında yer almaktadır.

Dünyada her yıl; 27 milyon iş kazası meydana gelmektedir. Bu iş kazaları sonucu 330 bin kişi hayatını kaybetmekte ve 160 milyon kişi ya yaralanmakta ya da meslek hastalığına maruz kalmaktadır.

SSK 2002 yılı istatistiklerine göre ise, ülkemizde 72.344 iş kazası, 601 meslek hastalığı vakası tespit edilmiştir.

Bunların 878'i ölümle sonuçlanırken, 2087 kişi sürekli iş göremez hale gelmiştir.

2002 yılında iş kazaları ve meslek hastalıkları sonucu kaybedilen iş günü sayısı ise 1 milyon 831 bin 252'dir.

Bu rakamlardan da anlaşılacağı üzere; iş kazaları ve meslek hastalıkları sonucu oluşan maddi ve manevi kayıplar ülke ekonomisi açısından çok önemli boyutlara ulaşmaktadır.

Bu sebeple, iş sağlığı ve güvenliği alanında kalıcı ve etkin önlemlerin alınması zorunluluk arz etmektedir.

Değerli Konuklar,

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili uluslararası çalışma standartları, ilgili kurumlara, işverenlere ve çalışanlara önemli sorumluluklar yüklemektedir.

Bakanlığımız bu sorumluluğun bilinciyle;

- § Çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi,
- § Meslek hastalığı ve iş kazalarının azaltılması,
- § Sağlık için harcanan giderlerin azaltılması,
- § Çalışanların iş yeteneklerinin ve motivasyonunun geliştirilmesi,
- § İstihdamın artırılması

için gerekli çalışmalarını hızla sürdürmektedir.

Bununla ilgili olarak;

- 1475 sayılı iş kanununun iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin maddelerinin Avrupa Birliği direktifleri ve ILO normları dikkate alınarak gözden geçirilmesi sonucu 4857 sayılı iş kanunu hazırlanmış ve yasalaşmıştır.
- Yeni iş kanunumuzun gerektirdiği değişik alanlarda düzenlenen bir çok yönetmeliğin yanı sıra Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmaları kapsamında hazırlanan yönetmeliklerin büyük bir kısmı "Ulusal Programda" yer alan taahhütlerimize de uygun olarak 2003 yılında yayımlanmıştır.
- Yine temel amacı ülkemizdeki iş sağlığı ve güvenliği Standartlarını Avrupa Birliği standartlarına uygun olarak geliştirmek ve bu alanda verilen hizmetleri çalışma yaşamında önemli rol oynayan küçük ve orta ölçekli işletmeleri de kapsayacak şekilde yaygınlaştırmak olan "Türkiye'de İş Sağlığı Ve Güvenliğinin Desteklenmesi" projemiz 15 Ocak 2004 tarihinde fiilen başlatılmıştır.

Kurumsal yapının güçlendirilmesi, iş sağlığı ve güvenliğinin geliştirilmesi, laboratuvar hizmetlerinin iyileştirilmesi ve yaygınlaştırılması olmak üzere üç ana bileşenden oluşan projenin hedeflerine ulaşmasını çok önemsiyoruz.

İş sağlığı ve güvenliği alanını, devlet-işçi ve işveren üçlüsünün üzerinde en kolay uzlaşma sağlayacağı alan olarak kabul ediyor ve oluşturulan mevzuatın uygulanmasında yaşanan zorlukların birlikte aşılabacağına inanıyorum.

18. İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası'nın Türk çalışma hayatına ve ülkemize faydalar sağlayacağı inancıyla, emeği geçenlere teşekkür ediyor, hepinize en içten sevgi ve saygılar sunuyorum.

18. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HAFTASI AÇILIŞ KONUŞMASI

18 incisini kutlayacağımız iş sağlığı ve güvenliği haftası etkinliklerine göstermiş olduğunuz ilgiden dolayı sizlere teşekkür ediyorum. Gösterilen bu ilgi Ülkemizde oluşan iş sağlığı ve güvenliği bilincinin bir göstergesi ve daha güzel günlerin daha sağlıklı çalışma ortamlarının da bir habercisidir.

Dünyada her yıl milyonlarca çalışan iş kazasına maruz kalmakta ve yüz binlerle ifade edilen sayıda çalışan iş kazaları sonucu hayatını kaybetmektedir. Ülkemizde ise SSK istatistiklerine göre 70-80 bin çalışan kaza sonucu yaralanmakta, 2000-2500 kişi sakat kalmakta, bin civarında ölümlü iş kazası meydana gelmektedir. İş kazaları ve meslek hastalıkları sonucu milyarlarca dolar maddi kayıp ortaya çıkmaktadır.

Anayasamızın 2.maddesinde belirtilen sosyal devlet olma ilkesi ile 49. ve 50. maddesinde belirtilen çalışanların korunması ilkeleri doğrultusunda, Bakanlığımız geçtiğimiz yıllarda İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğün kuruluşunu sağlamıştır.

Genel Müdürlüğümüzün kuruluşuyla ilgili hükümleri de içeren kanunun iptali ile yaşanan boşluğu ortadan kaldıran 4947 sayılı kanunla birlikte Genel Müdürlüğün etkinliği ve dinamizmi artmış, iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerine yoğunlaşılması sağlanmıştır. Kanunla Genel Müdürlüğe verilen görevler çerçevesinde;

- Mevzuat hazırlıkları ivme kazanmış, AB'ye uyum çerçevesinde 17 yönetmelik Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yeni yayımlanan yönetmeliklerle iş sağlığı ve güvenliği alanında bir çok yenilik getirilmiştir;
- Ø İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili durumun sürekli iyileştirilmesi,
- Ø İş yerlerinde genel bir önleme politikasının geliştirilmesi,
- Ø İşin her aşamasında risk değerlendirmesi yaklaşımı ile tehlikelerin tespiti ve buna göre alınacak tedbirlerin belirlenmesi,
- Ø Aynı işyerini kullanan farklı işverenlerin iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili olarak işbirliği yapması,
- Ø Çalışanların işyerinde karşılaşılabilecek riskler konusunda bilgilendirilmesi,
- Ø Çalışanların görüşlerinin alınması,
- Ø İşyerinde sağlık ve güvenlik görevlisi ve sağlık ve güvenlik işçi temsilcisi bulundurulması bunlardan bazılarıdır.

· Ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde son derece önemli adımlar atılmış ve 8.16 milyon euro tutarındaki AB projesi 15 Ocak 2004 itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Projeye ilgili daha geniş bilgi öğle sonu oturumunda verilecek olup, özetle projenin amacı;

Erhan BATUR
İş Sağlığı ve Güvenliği
Genel Müdürü

Ø Türkiye'deki iş sağlığı ve güvenliği standartlarını, AB standartlarına uydurmak,

Ø Özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelere odaklanarak, işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği kural ve yönetmeliklerinin uygulanması için etkili ve verimli bir sistemin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

· İsveç ile yürütülen Çalışma Hayatının ve AB nin Genişletilmesi projesi yanında Hollanda ile MATRA ve Hollanda İdari İşbirliği Projesi kapsamında aktiviteler yürütülmüştür. Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı, Avrupa Yaşam ve Çalışma Şartları Vakfı, İtalyan İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü, Finlandiya İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü ile işbirliği yapılmıştır.

· Kişisel koruyucu donanımların piyasaya arzı ile ilgili yönetmelik resmi gazetede yayımlanmıştır. Söz konusu yönetmelik önümüzdeki yıl Şubat ayında yürürlüğe girecektir. Bu konuda, üreticinin ve tüketicinin mağdur olmasını önlemek için mevzuatın tamamlanması çalışmaları sürmektedir. Özellikle piyasa gözetim ve denetimine hazır olmak amacıyla AB ile ortak proje çalışması devam etmekte olup 1 milyon euroluk bir eşleştirme projesi için ön mutabakat sağlanmıştır. Ayrıca İSGÜM'de bir kişisel koruyucu donanım test laboratuvarı kurulmasına yönelik olarak AB fonlarından yararlanılması için de gerekli başvurular yapılmıştır.

· Genel Müdürlüğün yayın faaliyetleri çerçevesinde WEB sitesi geçen hafta içinde faaliyete geçirilmiştir, interaktif olarak dizayn edilen site ile, önümüzdeki dönemde duyarlaştırma, bilgilendirme ve eğitim için önemli hizmetler sunulması planlanmaktadır.

· İş sağlığı ve güvenliği ile iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi konularında inceleme ve araştırma kapasitesinin artırılması amacıyla AB projesi kapsamında yürütülen çalışmalar yanında, Üniversitelerimiz ve sosyal taraflarla işbirliği de devam etmektedir.

· Yayın faaliyetleri, dergi, poster, broşür ve benzeri materyallerin basım ve yayım ve dağıtımını şeklinde devam etmektedir.

Önümüzdeki dönemde;

Genel Müdürlük kendisine verilen görevleri etkin bir şekilde yerine getirmek üzere gerekli çalışmaları yürütmeyi sürdürecektir. Bu çerçevede, sosyal taraflarla işbirliği içinde;

- İş sağlığı ve güvenliğini kavram olarak toplumun anlayıp kabullenmesini sağlanması, İş sağlığı ve güvenliğinin evde bir ev hanımının düdüklü tencerede karşılaştığı riskten, lazer ve radyasyondan etkilenmeye kadar çok geniş bir alanı kapsadığı dikkate alınarak toplumsal manada bir iş sağlığı ve güvenliği bilinci oluşturulması,
- İşyerlerine, iş sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili olarak çalışanlara danışmanlık hizmetleri verilmesi, eğitici, yol gösterici, özendirici faaliyetlerde bulunulması,
- İşyeri ortam ölçümlerinin, inceleme ve araştırma faaliyetlerinin nicelik ve niteliklerinin artırılması, Sağlıklı ve güvenli çalışma mekanlarının oluşturulmasıyla iş kazası ve meslek hastalığı vakalarının mümkün olan en alt düzeye indirilmesi amaçlarına hizmet etmek için gereken gayreti gösterecektir.

Bu gün başlayacak olan etkinliklerimiz öğleden sonra ve 5-6 Mayıs tarihlerinde burada ve 7 Mayıs'ta Kocaeli'nde iş sağlığı ve güvenliği alanında çok değerli yerli ve yabancı uzman ve akademisyenlerin yer aldığı panellerle devam edecektir.

Haftanın Türk çalışma hayatına, çalışma barışına, çalışanların ve toplumun sağlık ve refahına katkı sağlamasını temenni ediyorum hepimizi saygıyla selamlıyorum.

İdeal bir "Sağlık Emniyet ve Çevre Yönetim Sistemi" Nasıl Olmalıdır?

Öncelikle bir yönetim sistemi , tesis içinde devam eden tüm operasyonların bir bütünlük içerisinde yürütülmesini sağlamalı ve Sağlık, Emniyet ve Çevre açısından *kusursuzluğu* hedefleyen bir yönetim yapısı oluşturmalıdır. Bu nedenle yönetim sisteminin ana yapısını oluşturacak olan "Sağlık, Emniyet ve Çevre Yönetim Sistemi Temel Yasaları" çok iyi tanımlanmalıdır. Bu amaçla tanımlanabilecek başlıca 11 Element vardır. 11 Element ayrıca temel olarak alınabilecek 14 sistem tarafından desteklenir.

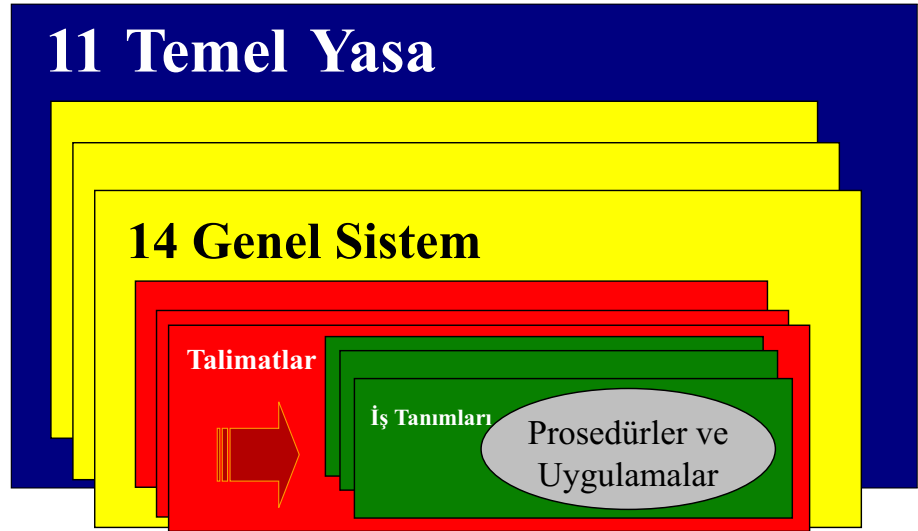
Element Nedir?

Elementler Anayasa gibi düşünülebilir. İdeal olanın 'Ne' olduğunu anlatır, ortaya temel bir prensip koyar ve şirketlerin, tesislerin tasarımlarında, inşalarında ve işletilmelerinde karşılanması gereken beklentileri ifade eder.

SEÇ Yönetim Sistemi Temel Yasaları

Cem MELİKOĞLU

GENEL YAPI

Genel yapıda 11 adet element vardır. Elementleri destekleyen başlıca 14 adet sistem ayrıca talimatlar, prosedürler, iş tanımları gibi çeşitli uygulamalarla desteklenir.

Temel Yasalar Nedir?

- Temel yasalar anayasa gibi düşünülebilir. İdeal olanın 'Ne' olduğunu anlatır, bizden beklenenleri açıklar.

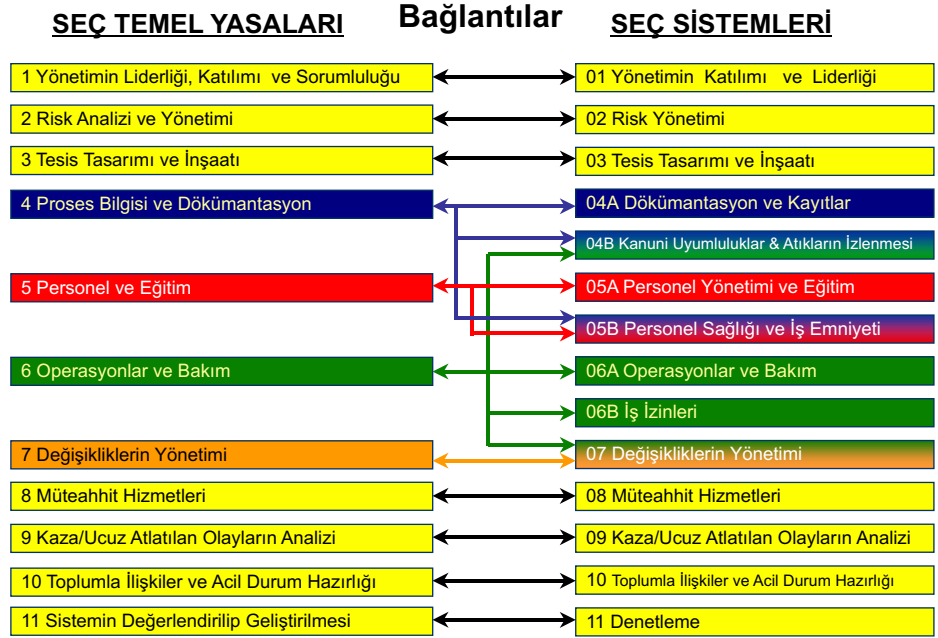
Sistem Nedir?

- Sistem yasa gibi düşünülebilir. İdeal olana 'Nasıl' ulaşabileceğimizi anlatır, beklentileri nasıl karşılayabileceğimizi açıklar.

Prosedür Nedir?

- Prosedür yönetmelik gibi düşünülebilir. Sistemleri karşılamak için yapmamız gerekenlerle ilgili 'Detayları' açıklar.

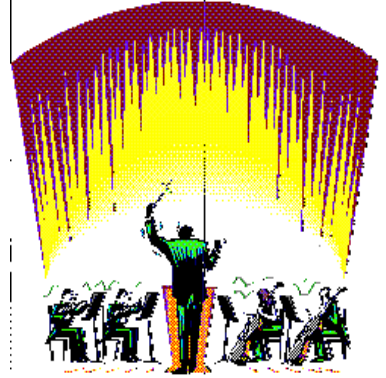
Sırasıyla bu elementleri destekleyen başlıca 14 sistem, tanım ve açıklamalarıyla aşağıda özetlenmiştir. Yapının daha kolay anlaşılması için SEÇ (Sağlık, Emniyet ve Çevre) Temel Yasaları ile SEÇ Sistemleri arasındaki ilişkileri anlatan bağlantı şeması kullanılabilir. Şemada görüldüğü gibi, bazı sistemler yapıları gereği birden fazla elementi yani temel yasayı desteklemektedirler.

1. Element: Yönetimin Liderliği, Katılım ve Sorumluluk

İlk elementi destekleyen yalnızca bir sistem vardır.

Yönetim, politikaları oluşturur, bir bakış açısı sağlar, beklentileri ortaya koyar ve operasyonların sürekli başarısı için gereken kaynakları sağlar. Operasyonların istenilen şekilde yürümesi, yönetimin öncülük etmesini, tüm organizasyonda gözlenebilecek şekilde sisteme katılım sağlamasını ve her seviyede Sorumluluk üstlenmesini gerektirir.

Yönetim;

- Sağlık, Emniyet ve Çevreye uygun bir yönetim sisteminin Tesis için hayati olduğunun bilincindedir. Bu bilinci bütün birimlere aktarır.
- Sistemlerin hayata geçirilmesinde kapsamı belirler, hedef koyar.
- Yetki ve sorumlulukları saptar.
- Sonuçları ölçer ve değerlendirir. Tedbirleri alır, gerekli düzeltmeleri yapar ve takip eder.

2. Element: Risk Analizi ve Yönetimi

SEÇ Yönetim sistemlerinde çok önemli bir yer tutan Risk Analizi elementi kendi adını alan sistemle desteklenir,

02-Risk Yönetimi Sistemi.

Kapsamlı risk analizleri Sağlık, Emniyet ve Çevre ile ilgili riskleri azaltabilir ve karar verme aşamasında gerekli bilgileri sağlayarak kazaların sonuçlarının kontrol altına alınmasını Sağlayabilir.

Risk Yönetimi Sistemi İşletmede insan sağlığı, emniyet ve çevre açısından mevcut riskleri tespit etmeyi ve gerekli tedbirleri almayı kapsar.

02-Risk Yönetimi Sisteminin Hedefleri;

- Çalışma ortamındaki mevcut risklerin İş Emniyeti Analizleriyle tespit edilmesi,
- Operasyon alanlarında ve çalışma sahalarında yapılacak Risk Analizleri ile olası tehlikelerin belirlenmesi,
- Analiz sonuçlarına göre gerekli tedbirlerin alınması ve sonuçlarının takip edilmesi.

3. Element: Tesis Tasarımı ve İnşası

Tasarım ve inşaat ile ilgili elementi destekleyen aynı isimli tek bir sistem vardır,

03-Tesis Tasarımı ve İnşaatı Sistemi.

Tesislerin tasarımında, inşasında ve devreye alma işlemlerinde uygun standartlar, prosedürler ve yönetim sistemleri kullanarak iş emniyeti artırılıp sağlık ve çevre ile ilgili Riskler azaltılabilir.

Bu sistem tesis içindeki projeler (inşaat, yeni makinelerin eklenmesi vs..) için kullanılmalıdır

03-Tesis Tasarımı ve İnşaatı Sisteminin Hedefleri;

- Projelerin eksik ve hatalı tasarımından kaynaklanabilecek aksaklıkların giderilmesi,
- Projenin yasal olarak ve S.E.Ç. açısından uygunluğu,
- Tasarım değişikliklerinden sapmaların gözlenmesi,
- Yürürlükteki standartlara uygunluğunun takibi.

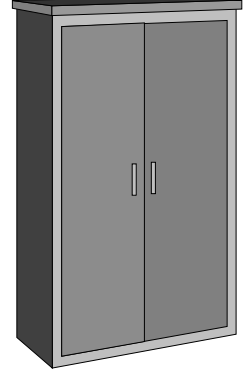
4. Element: Operasyon Bilgi ve Dokümantasyonu

4.Elementi destekleyen iki ayrı sistem vardır.

Bunlardan ilki **04A-Dokümantasyon ve Kayıtlar sistemi**dir.

Bu sistem gereğince; Riskleri belirlemek ve yönetmek için operasyonlar, tesisler, ellenen ürünler ve malzemeler, Sağlık, Emniyet ve Çevre ile ilgili muhtemel tehlikeler ve hukuki gereklilikler ile ilgili güncel bilgiler mevcut olmalıdır.

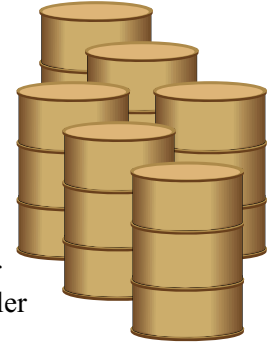
Dokümantasyon ve Kayıtlar Sisteminde, tesisle ilgili kritik/ önemli çizimlerin, belgelerin ve dokümanların ne şekilde korunması gerektiği belirtilmelidir.

4.Elementi destekleyen bir diğer sistem ise **04B-Kanuni Uyumluluklar & Atıkların İzlenmesi** sistemidir.

Bu sistem gereğince işletmeyi ilgilendiren S.E.Ç. ile ilgili kanunlara uyulması sağlanır. Tesisteki atıkların ve emisyonların nasıl yönetilmesi gerektiğini net bir şekilde anlatılır.

Uygulanabilir yasalar, düzenlemeler, standartlar ve özel izinlerle ilgili bilgiler güncel olmalı, uygunsuzluklar giderilmiş ve bunlara bağlı olarak operasyonel gereklilikler Belgelendirilmiş ve etkilenen kişilere iletilmiş olmalıdır.

04B-Kanuni Uyumluluklar & Atıkların İzlenmesi Sisteminin Hedefleri;

- Yürütülen işlemlerin, S.E.Ç. açısından kanunlara ve yürürlükteki mevzuata uygunluğunun sağlanması,
- Tehlikeli atıkların, kanunen lisanslı şirketlerce nakliyesinin ve bertarafının sağlanması,
- Su ve hava emisyonlarının periyodik kontrollerle yasal sınırlar içinde tutulmalarının sağlanması.

6. Element: Operasyonlar Ve Bakım

Tesislerin mevcut parametreler ve düzenler içinde çalışması esastır. Bunun için etkili prosedürler, detaylı inceleme ve bakım sistemleri, güvenilir emniyet ve kontrol sistemleri, ve bu prosedür ve sistemleri sürekli uygulayabilecek kalifiye personel gereklidir.

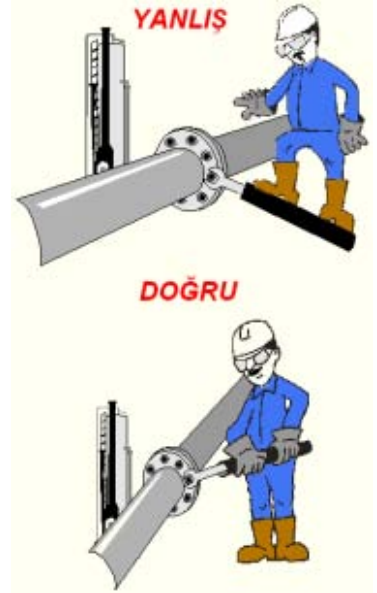
6.Elementi desteklemek için iki ayrı sistem kullanılmıştır. Bunlardan ilki, **06A-Operasyonlar ve Bakım Sistemi**dir.

06A-Operasyonlar ve Bakım Sisteminin Hedefleri;

- İşe uygun Operasyon ve Bakım
 - Talimatlarının geliştirilerek, işlerin emniyetli ve doğru yapılmasının sağlanması,
 - Kritik sistemler için personelin bilinçlendirilmesi,
- Hatalı işletme ve bakım uygulamalarından kaynaklanabilecek kaza ve yaralanmaların engellenmesi.

6.Elementi destekleyen diğer sistem, **06B - İş İzinleri Sistemi'** dir. Bu sistem işletmede yürütülen işlerin sağlık, emniyet ve çevre kurallarına uygun ve kontrollü Olarak yapılması ile ilgili kuralları düzenler.

Her işlem talimatına uygun yapılmalıdır!

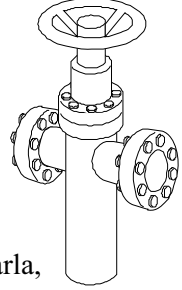

06B - İş İzinleri Sisteminin Hedefleri;

- Bakım ve tadilat işlerindeki olası kazaların önlenmesi,
 - İşletme içindeki izne tabi tüm çalışmalarda (Elektrikli çalışma, yüksekte çalışma, kapalı mahalde çalışma, ateşli çalışma,vs. gibi) gerekli izin ve tedbirlerin alınması,
- İşlerin kuralına uygun olarak ve bilen kişiler tarafından yapılmasının sağlanması.

7. Element:Değişikliklerin Yönetimi

Operasyonlar, prosedürler, saha standartları, tesisler ve personel ile ilgili değişiklikler, ilgili Sağlık, Emniyet ve Çevre risklerini en düşük seviyede tutabilmek için değerlendirilmeli ve yönetilmelidir.

7. Element, kendisiyle aynı ismi taşıyan sistemle desteklenir, **07-Değişikliklerin Yönetimi Sistemi**. İşletme içinde ekipmanlarla, personelle, operasyonlarla ilgili geçici, kalıcı ve acil Değişikliklerin yönetimini kapsar.

07-Değişikliklerin Yönetimi Sisteminin Hedefleri;

- Geçici, kalıcı ve acil değişikliklerin doğru şekilde yönetilmeleri
- Değişikliklerin etkilenen bölümlerce incelenerek gerekli kontrollerin ve doğru haberleşmenin sağlanması,
- Değişikliklerin eksik iletişiminden ve yetersiz incelemesinden meydana gelen aksaklıkların ve kazaların azaltılması.

8. Element: Müteahhit Hizmetleri

Şirket adına iş yapan üçüncü şahıslar şirketin işlerini ve prestijini etkilemektedirler. Bu sebeple üçüncü şahısların ve müteahhitlerin, işveren şirketin, politika ve iş hedeflerine uygun çalışmaları esastır.

08-Müteahhit Hizmetleri Sistemi, müteahhitlerin, değerlendirilmesi, seçilmesi ve performanslarının izlenmesi için gereken temel Uygulamaları kapsamaktadır.

08-Müteahhit Hizmetleri Sisteminin Hedefleri;

- Eksik, hatalı müteahhit seçiminden kaynaklanabilecek kaza ve yaralanmaların engellenmesi,
 - Sağlık, Emniyet ve Çevre performansı uygun olan Müteahhitlerin seçilmesi,
- Müteahhitlerin Sağlık Emniyet ve Çevre performanslarının izlenmesi ve geliştirilmesi.

9. Element: Kaza ve Ucuz Atlatılan Olayların Analizi

Operasyonların Bütünlüğünü sağlamak açısından kaza ve ucuz atlatılan olayları etkin biçimde soruşturmak, raporlamak ve gerekli takipleri yapmak esastır. Bu husus meydana gelen olaylardan gerekli derslerin alınmasını ve aynı kazaların bir daha meydana gelmemesini sağlar.

09-Kaza ve Ucuz Atlatılan Olayların Analizi Sistemi, Şirket bünyesindeki tüm çalışmalardaki kazaların ve ucuz atlatılan olayların analiz ve soruşturulmalarını düzenler.

09-Kaza ve Ucuz Atlatılan Olayların Analizi Sisteminin Hedefleri;

- ✍ Kaza ve ucuz atlatılan olayların analizlerinin en doğru biçimde yapılması,
- ✍ Kaza ve ucuz atlatılan olayları istatistiksel olarak izlenmesi,
- Gerekli düzeltici tedbirlerin alınarak takiplerinin sağlanması.

10. Element: Toplumla İlişkiler ve Acil Durum Hazırlığı

SEÇ Yönetim Sistemlerinde, halkın varolan güveninin korunması hususunda toplumla ilişkiler anahtar bir rol oynamaktadır. Acil durum planları ve hazırlıkları, olası bir durum karşısında halkın, çevrenin ve şirket personeli ile varlıklarının korunmasının garanti altına alınmasını sağlayacaktır.

10-Toplumla İlişkiler & Acil Durum Hazırlığı Sistemi, işletmede meydana gelebilecek olası acil durumlar

Karşısında alınacak önlemlerle ilgili çalışmaları

10-Toplumla İlişkiler & Acil Durum Hazırlığı Sisteminin Hedefleri;

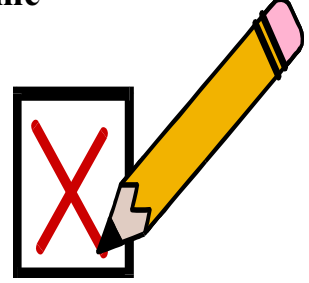
- Şirketin S.E.Ç. konularındaki hassasiyetinin ilgili kurum ve işletmeler tarafından bilinmesinin sağlanması
- Şirkete olan güvenin artırılması
- Devlet kurumlarıyla acil durumlarda uygun işbirliğinin sağlanması
- Acil durum planlarının oluşturulması ve personelin acil durumlara hazırlıklı olmaları

Kritik ekipmanların kullanıma hazır şekilde bulundurulmaları

11. Element: Değerlendirme ve Geliştirme

Operasyonların Bütünlüğünü geliştirebilmek, görev ve sorumlulukları verimli bir şekilde sürdürebilmek için beklentilerin ne oranda karşılandığını değerlendirecek bir işlem gereklidir.

11-Denetim Sistemi, SEÇ Yönetiminin işletmede ne derece etkin olduğunu iç ve dış Değerlendirmelerle belirler.

11-Denetim Sisteminin Hedefleri;

- İç ve dış denetimlerin yer, zaman bilgilerinin belirlenerek denetimlerin uygun biçimde planlanması
 - SEÇ Yönetiminin kayıt, doküman ve prosedürel açıdan ne aşamada olduğunu saptanması
 - SEÇ Yönetim Sistemi uygulamalarındaki verimliliğinin ne aşamada olduğunu saptanması
 - Sistemlerin/ Prosedürlerin eksiklik ve aksaklıklarının tespiti
- SEÇ Yönetim Sisteminin sürekli gelişiminin sağlanması

Yönetmeliğin Adı

4857/Md.

R.G.Yay. Tar.

Yür. Tarihi

1	Özürlü, Eski Hükümlü ve Terör Mağduru İstihdamı Hakkında Yönetmelik	30.Md.	24/3/2004-25412	Yayımlı tarihinde
2	Özürlü ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Ceza Olarak Kesilen Paraları Kullanmaya Yetkili Komisyonun Kurulup ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	30.Md. son fıkrası	26/9/2003-25241	Yayımlı tarihinde
3	İşçi Ücretlerinden Ceza Olarak Kesilen Paraları Kullanmaya Yetkili Kurulun Teşekkülü ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik	38.Md.	5/3/2004-25393	Yayımlı tarihinde
4	Asgari Ücret Yönetmeliği	39.Md	1/8/2004-25540	Yayımlı tarihinde
5	İş Kanununa İşçinin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği	41.Md.	6/4/2004-25425	Yayımlı tarihinde
6	Yüzdelemlerden Toplanan Paraların İşçilere Dağıtılması Hakkında Yönetmelik	51.Md.	28/2/2004-25387	Yayımlı tarihinde
7	Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği	60.Md.	3/3/2004-25391	Yayımlı tarihinde
8	İş Kanununa İşçinin Çalışma Süreleri Yönetmeliği	63/3.Md.	6/4/2004-25425	Yayımlı tarihinde
9/1	Sağlık Kuralları Bakımından Günde Ancak Yedi Buçuk Saat veya Daha Az Çalışması Gereken İşler Hakkında Yönetmelik	63.Md. son fıkrası	15/4/2004-25434	Yayımlı tarihinde
10	Kısa Çalışma ve Kısa Çalışma Ödeneğine İşçinin Yönetmeliği	65.Md.	31/3/2004-25419	Yayımlı tarihinde
11/2	Hazırlama, Tamamlama ve Temizleme İşleri Yönetmeliği	70.Md.	28/4/2004-25446	Yayımlı tarihinde
12/3	Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik	71.Md.	6/4/2004-25425	Yayımlı tarihinde
13/4	Kadın İşçilerin Gece Postalarında Çalıştırılma Koşulları Hakkında Yönetmelik	73.Md	9/8/2004-25548	Yayımlı tarihinde
14	Haftalık İş Günlerine Bölünemeyen Çalışma Süreleri Yönetmeliği	76/1.Md.	6/4/2004-25425	Yayımlı tarihinde
15	Postalar Halinde İşçi Çalıştırılarak Yürütülen İşlerde Çalışmalara İşçinin Özel Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	76/2.Md.	7/4/2004-25426	Yayımlı tarihinde
16/5	Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	77.Md.	7/4/2004-25426	Yayımlı tarihinde
17/6	İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği (89/391/ EEC)*	78.Md.	9/12/2003-25311	Yayımlı tarihinde

BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN 4857 SAYILI
İŞ KANUNUNUN MADDE SIRASINA GÖRE
YÖNETMELİKLER LİSTESİ (19/8/2004)

(17)

SAYI: 20 YIL: 4 TEMMUZ - AĞUSTOS 2004

18/7	Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği (92/58/EEC)*	78.Md.	23/12/2003-25325	Yayımlı tarihinde
19/8	Ekranlı Araçlarla Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik (90/270/EEC)*	78.Md.	23/12/2003-25325	Yayımlı tarihinde
20/9	Gürültü Yönetmeliği (2003/10/EC-86/188/EEC)*	78.Md.	23/12/2003-25325	23/12/2006
21/10	Titreşim Yönetmeliği (2002/44/EC)*	78.Md.	23/12/2003-25325	23/12/2006
22/11	Yapı İşlerinde Sağlık ve Güvenlik Yönetmeliği (92/57/EEC)*	78.Md.	23/12/2003-25325	Yayımlı tarihinde
23/12	Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik (98/24/EC-2000/39/EC Sıyr Deđer)*	78.Md.	26/12/2003-25328	Yayımlı tarihinde
24/13	Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Çalışanların Korunması Hakkında Yönetmelik (99/92/EC)*	78.Md.	26/12/2003-25328	Yayımlı tarihinde
25/14	Kanserojen ve Mutajen Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik (90/394/EEC-97/42/EEC-99/38/EC)*	78.Md.	26/12/2003-25328	Yayımlı tarihinde
26/15	Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik (83/477/EEC)*	78.Md.	26/12/2003-25328 (Değ.17/2/2004 - 25376)	15/4/2006
27/16	İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik (89/654/EEC)*	78.Md.	10/2/2004-25369	Yayımlı tarihinde
28/17	İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Hakkında Yönetmelik (89/655/EEC)*	78.Md.	11/2/2004-25370	Yayımlı tarihinde
29/18	Elle Taşıma İşleri Hakkında Yönetmelik (90/269/EEC)*	78.Md.	11/2/2004-25370	Yayımlı tarihinde
30/19	Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik (89/656/EEC)*	78.Md.	11/2/2004-25370	Yayımlı tarihinde
31/20	Yeraltı ve Yerüstü Maden İşletmelerinde Sağlık ve Güvenlik Şartları Hakkında Yönetmelik (92/104/EEC)*	78.Md.	21/2/2004-25380	Yayımlı tarihinde
32/21	Sondajla Maden Çıkarılan İşletmelerde Sağlık ve Güvenlik Şartları Hakkında Yönetmelik (92/91/EEC)*	78.Md.	22/2/2004-25381	Yayımlı tarihinde
33/22	Geçici veya Belirli Süreli İşlerde İş Sağlığı ve Güvenliği Hakkında Yönetmelik (91/383/EEC)*	78.Md.	15/5/2004-25463	Yayımlı tarihinde

SAYI: 20 YIL: 4 TEMMUZ - AĞUSTOS 2004

34/23	Kurma İzni ve İşletme Belgesi Hakkında Yönetmelik	78/2.Md	Başbakanlıkta	Yayımlı tarihinde
35/24	İşyerlerinde İşin Durdurulmasına veya İşyerlerinin Kapatılmasına Dair Yönetmelik	79.Md.	15/3/2004-25393	Yayımlı tarihinde
36/25	İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik	80.Md.	7/4/2004-25426	Yayımlı tarihinde
37/26	İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri İle Çalışma Usul ve Esasları Hak. Yönetmelik	81.Md.	16/12/2003-25318	Yayımlı tarihinde
38/27	İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	82.Md.	20/1/2004-25352	Yayımlı tarihinde Sertifika Şartı 20/5/2005
39/28	Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği	85.Md.	16/6/2004-25494	Yayımlı tarihinde
40/29	Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmeliği (92/85/EEC)*	88.Md.	14/7/ 2004-25522	Yayımlı tarihinde
41	Askeri İşyerleriyle Yurt Güvenliği İçin Gerekli Maddeler Üretilen İşyerlerinin Denetim ve Teftişi Hakkında Yönetmelik	91/2.Md	1 /8/ 2004-25540	Yayımlı tarihinde
42	Konut Kapıcıları Yönetmeliği	110.Md.	3/3/2004-25391	Yayımlı tarihinde
43	Sanayi, Ticaret, Tarım ve Orman İşlerinden Sayılan İşlere İlişkin Yönetmelik	111/1.Md	28/2/2004-25387	Yayımlı tarihinde
44	Tarım ve Ormandan Sayılan İşlerde Çalışanların Çalışma Koşullarına İlişkin Yönetmelik	111/2.Md	6/4/2004-25425	Yayımlı tarihinde
45	Çalışma Hayatına İlişkin Üçlü Danışma Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	114.Md.	4/4/2004-25423	Yayımlı tarihinde

* Avrupa Birliği Direktif Numarası

DİĞER KANUNLARA GÖRE GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZCE
YAYIMLANAN YÖNETMELİKLER

Sıra Nu.:	Adı:	Dayanak Kan./Md.	R.G.S.T.	Yürürlük Tar.
1	Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği (CE) (89/686/EEC)*	4703/4.Md.	9/2/2004-25368	9/2/2005
2	İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcılığı ve Uzmanlığı Atama, Görev ve Çalışma Yönetmeliği	3146 /36-A Md.	11/6/2004-25489	Yayımlı tarihinde
3	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği	3146/39.Md.	15/9/2004-25584	Yayımlı tarihinde

* Avrupa Birliği Direktif Numarası

TEBLİĞLER

Sıra Nu:	Adı	Dayanak	R.G.T.	Yürürlük
1-	İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Risk Grupları Listesi Tebliği	Ybyeri Hekimleri Yön. 21.Md.	13/4/2004-25432	Yayımlı Tarihinde
2	Kişisel Koruyucu Donanımlarla İlgili Uyumlaştırılmış Ulusal Standartlara Dair Tebliğ	KKD Yön. 6.Mad.	4/5/2004-25452	9/2/2005
3	Kişisel Koruyucu Donanımların Kategorizasyon Rehberine Dair Tebliğ	KKD Yön.	4/5/2004-25452	9/2/2005
4	4857 sayılı İş Kanununun 65 inci Maddesine Göre Uygulanacak Kısa Çalışma ve Kısa Çalışma Ödeneğine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:1)	Kısa Çalışma ve Kısa Çalışma Ödeneğine Yönelik Yönetmelik 4857/65 Md.	26/8/2004-25565	Yayımlı tarihinde

RESİM ve KOMPOZİSYON YARIŞMASI

Genel Müdürlüğümüzce 18. İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası 4-10 Mayıs 2004 tarihlerinde Ankara'da düzenlenmiştir.

Bu haftanın amaçlarından biri de geleceğin çalışanları olarak genç kuşaklarımızın konuyla ilgilenmelerini ve sonuçta iş sağlığı ve güvenliği açısından bilinçlenmelerini sağlamak amacıyla hafta etkinlikleri çerçevesinde ülke genelinde Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Kurumları ile Çıraklık Eğitim Merkezi öğrencileri arasında "İş Sağlığı ve Güvenliği" konusunda resim ve kompozisyon yarışması yapılmıştır.

Seçici kurul tarafından öğrencilerden gelen resim ve kompozisyonlar değerlendirmeye alınmış ve değerlendirme sonunda;

RESİM YARIŞMASINDA:**Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Kurumlarından;**

- Birinciliğe** **Sinem ERKIR**
Mersin Anadolu Kız Meslek ve Meslek Lisesi
- İkinciliğe** **YelizTAZEGÜL**
Mersin Anadolu Kız Meslek Lisesi
- Üçüncülüğe** **Caner PARACI**
Soma Çok Programlı Lisesi - Manisa

Çıraklık Eğitim Merkezinden;

- Birinciliğe** **Serkan GÜNGÖR**
Pendik Çıraklık Eğitim Merkezi - İstanbul
- İkinciliğe** **Güngör GEDİKOĞLU**
Pendik Çıraklık Eğitim Merkezi - İstanbul
- Üçüncülüğe** **Ferdi ABİŞ**
Pendik Çıraklık Eğitim Merkezi - İstanbul

KOMPOZİSYON YARIŞMASINDA**Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Kurumlarından;**

- Birinciliğe;** Karaman Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi öğrencisi **Ferdi ŞAH** "İş Güvenliği ve İnsan Hayatındaki Önemi" kompozisyonuyla,
- İkinciliğe;** Niğde/Bor Ticaret Meslek Lisesi öğrencisi **Aylin ERAT** "Çalışma Ortamında Kişisel Sağlık ve Güvenliğin Önemi" kompozisyonuyla,
- Üçüncülüğe;** (Karaman Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi öğrencisi **Muhammet Selman SELÇUK** "Geleceğimizi Garantiye Alalım" kompozisyonuyla,

Çıraklık Eğitim Merkezinden;

- Birinciliğe;** İstanbul/Pendik Mesleki Eğitim Merkezi öğrencisi **Sefa KILIÇ** "İş Güvenliği Demek Can Güvenliği Demektir" kompozisyonuyla,
- İkinciliğe;** İstanbul/ Pendik Mesleki Eğitim Merkezi öğrencisi **Muharrem YILMAZ** "Okyanuslara Güvenle Açılabilmek" kompozisyonuyla
- Üçüncülüğe;** Balıkesir Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi öğrencisi **Caner PINAR** "Makinadaki Güven Damlaları" kompozisyonuyla

Ödüle layık görülmüştür.

Sevgili öğrencilerimizi kutlar başarılarının devamını dileriz.

İş güvenliği, insanların atölyelerde ve inşaatlarda kendisinin ve diğer çalışanların güvenliğini sağlamak için alınan tedbirlerdir. Bu güvenlik hem işçi, hem de işveren tarafından sağlanmaktadır. İş kazalarının tümü İşçinin dikkatsizliği, işverenin tedbirsizliği sonucunda ortaya çıkar.

İş güvenliğinin, çalışan insanlarla ilişkisini şöyle açıklayabiliriz;

Güvenli bir şekilde çalışmak, hem işçinin, hem de çevredeki insanların yararına. Çalışan bir işçi kendi sağlığını düşünmekle beraber çevredeki insanların sağlığını düşünmek zorundadır. İşçinin bu duyarlılığı göstermesi hem kendi, hem de çevresindekilerin menfaatinde. İş güvenliğinin sağlanmasında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı' nın da rolü büyüktür. Bu kurumumuz çalışan işçilerin ve işverenlerin ihmalkârlıklarını anlatan afişler ve eğitim seminerleriyle çalışanları ve işverenleri bilinçlendirmektedir. Bu da iş kazalarının önlenmesinde etkili bir rol oynar. İş güvenliğinin yetersiz sağlandığı atölye ve inşaat gibi mekanlarda doğacak tehlikeler hem işçinin hem de işverenin sorumluluğundadır. İşverenler, örneğin; Bir atölye işletmecisi, işyerinin tüm ihtiyaçlarını (havalandırma, çalışma ortamı vb.) eksiksiz tamamlaması çok önemlidir. Çalışan işçilerinde bu konuda eğitilmesi işverenin görevlerinden biridir. İşverenin bu eksiklikleri tamamlaması hem kendi sağlığı, hem de çalışanların sağlığı açısından önemlidir. İşçiler ise, kendilerine sağlanan uygun ortamlarda çalıştıklarında işlerine olan sevgisi ve kendilerine olan özgüveni çok önemlidir. Çalışan bir işçi, işine çok önem vermeli, çok iyi konsantre olmalı ve kendilerine sağlanan uygun ortamlarda işini en iyi şekilde yapmalıdır. Çalışan işçilerin en önemli görevlerinden biri de, kendi sağlığına zararlı olan ve tedbirsiz çalışılan işletmelerde asla çalışmamaları kendi güvenlikleri açısından önemlidir.

Tedbirsiz çalışılan işletmelerde, işçilerin hayatları söz konusu olabilir. Bu nedenle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çok sık denetlenmeleri önemlidir. Bu denetlemelerden uzak kalan işletmeler bu denetimsizliği fırsat bilerek hem kendilerinin, hem de çalışanların can güvenliğini tehlikeye atabilirler. Denetimler sırasında işletmelerin tedbirsiz çalışıldığı anlaşıldığında buna göre, Kurumun işletmeyi kapatmaktan ziyade o insanların eğitim seminerlerinde bilinçlendirilmesi daha doğru olacaktır. Bu bilinçlendirme yapıldığı takdirde Türkiye sanayisi bana göre on kat yükselecektir.

İş güvenliğinin yetersiz sağlandığı mekanlarda doğacak tehlikelerden çalışanın, hem de işverenin güvenliği tehlikeye düşecektir. Bunun için iş güvenliği insan hayatında önemli bir rol oynamaktadır.

Ferdi ŞAH

Karaman Teknik Lise ve
Endüstri Meslek Lisesi

İş güvenliği demek can güvenliği demektir. Can güvenliği demek, çalıştığımız iş ortamının sağlık ve güvenlik faktörünün iyi olması demektir. Sağlık ve güvenliğimizin ne kadar önemli olduğunu ve işyerlerinin bu kurallara uygun olması gerektiğini, çalışan bir genç olarak çok önemsiyorum. Tüm çalışan gençlerin bu konuda bilinçli olmalarını, bu bilinçli çalışmayla geleceğimizin daha güzel olacağını düşünüyorum. Çünkü bunu başıma gelen bir olayla çok daha iyi anladım.

İki senedir tesviyecilik mesleğinde çalışıyorum. Tesviye mesleğinde çalışanlar çok iyi bilir ki iş kazalarından korunmak o kadar da kolay değildir. İşyeri kurallarına uygun olmayan elbiseler dahi kazalara sebep olabilir. Ben daha yeni işe başladığım zaman giydiğim iş elbisesi yüzünden başıma kötü bir olay geldi. İşyerinde tezgahın başında çalışırken giydiğim iş elbisesinin kolları bol olduğu için çalıştığım tezgaha takıldı ve makine kolumu sarmaya başladı. Diğer kolum yetişemediği için makineyi kapatamadım. O anda yanımda çalışan arkadaşım makineyi kapattı. Çok şükür ki bu kazadan arkadaşımın sayesinde fazla yara almadan kurtuldum. Yaşadığım bu olay başıma gelen iş kazalarından sadece biriydi. Fakat o zamanlar işe yeni başladığım için iş kazalarından korunmanın yollarını bilmiyordum ve bu konularda bilinçli değildim. Şu anda meslek üzerine eğitim aldığım okulumda iş kazaları ve iş güvenliği hakkında bilgileniyorum ve nasıl korunulmasını öğreniyorum. Bu sayede işyerinde daha dikkatli çalışıyorum. Yine de iş kazalarından korunmak biz çalışanların elinde. İş kurallarına uymak, her an dikkatli çalışmak tüm çalışanlar için çok önemlidir.

Bizim görünmez dediğim kazalar, bizim göremediğimiz kazalardır. Ya da görmezden geldiğimiz ihmalkarlıklar, dikkatsizliklerdir. En ufak bir dikkatsizlik bütün hayatımızı karartabilir, geleceğimiz yok olabilir. Bu yüzden kendi bedenimizi güvenlik şartlarını çok iyi bilerek, koruyarak çalışmalıyız. Tedbirimizi aldığımız sürece geleceğimiz çok güzel olur.

Sefa KILIÇ

Pendik Mesleki Eğitim
Merkezi Tesviye 2/K 11279

İyonlaştırıcı radyasyon x ışınları ve gama ışınları gibi kısa dalga boylu, yüksek frekanslı elektromanyetik radyasyonlarla; elektron, proton, alfa parçacıkları ve diğer atom parçacıkları gibi parçacık radyasyonundan oluşmaktadır. Bu radyasyon tipleri atomun doğal olarak ya da nükleer reaktörlerde olduğu gibi bozulması sonucu oluşur. İyonlaştırıcı radyasyonun iyonlaştırıcı olmayan radyasyondan farkı soğurulduğu maddelerde atomları parçalaması, kimyasal bağları koparması, iyon çiftlerinin oluşmasına yol açmasıdır.

İyonlaştırıcı radyasyon birçok istenmeyen yan etkilere yol açar. Etkisi: Soğurulan radyasyon dozu, soğurulma hızı, radyasyonun doğrusal enerji transferi ve etkilenim koşullarına bağlıdır.

İyonlaştırıcı radyasyonun sağlıkla ilgili olumsuz etkileri, belirli eşik dozların aşılması durumunda meydana gelmektedir. Bunlar; deride kızarıklık, göz merceğinde katarakt, üreme ve kan yapıcı sistem üzerindeki olumsuz etkilerdir. Ancak, kansere yol açma riski için bir eşik değeri yoktur ve doz arttıkça bu etkilerin görülme sıklığı artar.

Radyasyondan korunmada temel ilke etkilenim dozunun mümkün olduğunda düşük tutulmasıdır. İşçilerin ve toplumun radyasyon etkisinden korunmasını sağlamaya yönelik olarak izin verilen dozlarla ilgili kurallara uyulması gerekmektedir.

Etkilenim düzeyinin sınırlı tutulabilmesi için radyasyon kaynakları, bunların kullanıldığı veya üretildiği kuruluşlar ve çalışma süreleri dikkatli bir şekilde tasarlanmalıdır. Bu tasarımda atıkların toplanması, taşınması ve zararsız hale getirilmesi ile ilgili tüm ayrıntılarda yer almalıdır. Radyoaktif maddelerin üretildiği ve çalışıldığı bölümlerde diğer bölümlerin etkilenmesini engelleyecek tüm önlemler yine bu aşamada alınmış olmalıdır.

- Radyasyonla çalışan personelin yaptıkları işle ilgili olarak eğitilmiş ve beceri kazanmış olmaları şarttır. Bilgilerin ve becerilerin düzenli aralıklarla yapılacak yenileme kursları ile pekiştirilmesi gerekir.

- Tabii veya suni radyoaktif ve iyonlaştırılmış maddeler veya diğer korpüsküler emenasyon kaynakları ile çalışacak işçilerin, işe alınırken genel sağlık muayeneleri yapılmalı ve özellikle sinir, kan ve kan yapıcı sistemin incelenmeli, sinir ve kan hastalıkları ile ilgili bozuklukları görülenler, bu işlere alınmamalıdır.

- Tabii ve suni radyoaktif ve iyonlaştırıcı maddeler veya diğer korpüsküler emenasyon kaynakları ile çalışan işçilerin periyodik olarak genel sağlık muayeneleri yapılmalı ve özellikle sinir ve kan hastalıkları ile ilgili bozuklukları görülenler, çalıştıkları işlerden ayrılmalı, kontrol ve tedavi altına alınmalıdır.

- Radyoaktif maddelerin üretildiği ve bu maddelerle çalışılan tüm kuruluş ve işyerlerinde etkin bir denetim ve izleme sistemi kurulmalıdır.

- Acil durumlarla ilgili olarak etkili bir müdahale planı bulunmalıdır.

- Dökülme, bulaşma durumlarında hemen ortam terk edilerek yetkililere haber verilmeli, söz konusu bölgeye eğitilmiş müdahale ekipleri dışında kimsenin girmesine olanak verilmemelidir.

- Ortamın kirlenmesine yol açabilecek her türlü duruma müdahale edebilecek şekilde eğitilmiş ve donatılmış bir müdahale ekibi bulunmalıdır.

- Her türlü koruyucu düzenek sisteme monte edilmiş olmalıdır.

(Çalışma ortamının kurşun ile kaplanması)

- Taşıma v.b. uygulamalarda dökülmeme, saçılma gibi durumları önleyecek önlemler alınmalıdır.

- İşçiler koruyucu her türlü donanımına sahip olmalı, doğru biçimde kullanılmalıdır. (Kurşun ihtiva eden elbise ve eldiven kullanılmalı)

- Radyoaktif maddelerle çalışılan işyerlerinde sigara içilmemelidir.

- Radyoaktif maddelerle çalışan işyeri bölümlerine eğitimsiz ve yetkisiz kişilerin girmesi engellenmelidir.

- Her türlü makina ve donanım nitelikli ve eğitim standardı yüksek personelin denetimi ve izlemesinde olmalıdır.

- Etkilenim süresinin en aza indirilmesini sağlayacak çalışma düzeni sağlanmalıdır.

- Radyasyon kaynağı ile kişiler arasında mesafe mümkün olduğunca en yüksek uzaklıkta olmalıdır. Prosesin gerekli bölümlerinde uzaktan kumandalı otomatik sistemlerin kullanılması en uygundur.

- Her çalışma için gerekli radyoaktif maddenin, zararlı en az miktarı kullanılmalıdır.

- İşçilerin, kaynak yakınında mümkün olduğu kadar kısa süre kalmaları sağlanmalıdır.

- Kaynak ile işçiler arasında, uygun koruyucu bir paravana (ekran) konulmalıdır. Bu paravanalar, gama ve (x) ışınları için, kurşun, beton ve benzeri beta ışınları ve nötronlar için plastik ve benzeri malzemeden yapılmış olmalıdır.

- İşçilerin ne miktarda radyasyon aldıkları, özel cihazlarla ölçülmeli ve bunlar en geç, ayda bir defa değerlendirilmelidir. Alınan radyasyon, izin verilen dozun üstünde bulunduğu durumlarda, işçi bir süre için, bu işten uzaklaştırılmalı, yıllık total doz korunmalıdır.

- İşyerinde uygun aspirasyon sistemi kurulmalı, boşaltılan havanın radyasyon yönünden süzülmesi sağlanmalı, temizlik sırasında, özel maskeler kullanılmalıdır.

- İşyeri ve işçinin temizliğine dikkat edilmeli, radyoaktif atıklar, usulüne uygun bir şekilde yok edilmelidir.

- Taşınabilen radyoaktif malzemeler uygun ve özel kutularda bulundurulmalıdır. Uyarıcı radyasyon işaretleri taşınmalıdır.